

Til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Høringsinnspill til rapport fra ekspertutvalget vedr. nye oppgaver til fylkeskommunene, Del V Kultur og kulturminnevern, 15 KULTUR

Norsk jazzforum synes det er positivt at Regjeringen gjennomgår oppgavefordelingen mellom stat og fylkeskommuner. Til Del V Kultur og kulturminnevern, 15 KULTUR, vil vi presisere at det er avgjørende at Kulturmeldingen (2019) legges til grunn før man eventuelt gjennomfører en omfattende overføring av oppgaver til et regionalt folkevalgt nivå med færre og større fylkeskommuner. Den nye kulturmeldingen vil forhåpentligvis tydelig stadfeste det statlige ansvar og anliggende om hvilke tiltak som egner seg og er hensiktsmessige å overføre samt hva staten bør eie og ha et overordnet blikk og ansvar for.

15.1 Pågående vurderinger av endringer på feltet

Ekspertutvalget påpeker at dagens Kulturlov ikke gir konkrete føringer for prioriteringer innen den fylkeskommunale og kommunale kulturinnsatsen. Det er i dag store variasjoner mellom fylkene i blant annet tilbud, organisering og eierskap til kulturinstitusjoner og museer. Der lovverket er så vaqt, er det derfor svært viktig med en nasjonal føring/hånd/delansvar slik at ikke viktige kulturelle institusjoner og aktivitet forvitres.

Norsk jazzforum mener delt finansiering mellom stat og region er en sunn modell fordi:

- det sikrer forutsigbarhet
- det gir flere finansielle ben å stå på
- kultur er et sårbart felt som historisk sett har blitt nedprioritert i trange tider

Kunst- og kulturfeltet behøver finansieringsformer som sikrer samarbeid mellom nasjonalt og regionalt, som ikke begrenser aktørene til én region. Flere finansieringskilder sikrer forutsigbarhet og bidrar til eierskap regionalt. Det tredelte forvaltningsnivået mellom stat, fylke og kommune er en god modell.

Man kan derimot se nærmere på hvordan det ordinære offentlige driftstilskuddet til region- og landsdelsinstitusjoner innen musikk og scenekunst skal fordele seg. Det kan være fordelaktig for det regionale eierskapet med en likere fordelingsnøkkel.

15.4 Utvalgets vurderinger

Hvilket geografisk nivå er best egnet til å ivareta kulturoppgavene?

Det må nøye vurderes om tiltak som i dag har statlig med-finansiering faktisk krever et landsdekkende perspektiv for prioritering og tilrettelegging.

Ekspertutvalget som her vurderer flytting av tiltak, har ikke kunstfaglig kompetanse i bunn. Det er en rekke tiltak som utvalget refererer til som «nærmest innbyggerne – i dette tilfellet brukerne av kulturtilbudet – samtidig som det ivaretar hensynet til effektivitet, geografisk nedslagsfelt og krav til kapasitet og kompetanse» som har et større nasjonalt mandat innenfor sitt felt. Dette er det viktig å være oppmerksom på. Norge skal ivareta mangfold og kvalitet innen alle kunst- og kulturuttrykk og staten bør derfor sikre nettopp dette.

Kompetanse

Det hersker ingen tvil om at kompetanse innenfor store deler av kulturfeltet finnes i alle deler av landet, men at det ikke krever en nasjonalt forankret organisasjon og prioriteringer mener vi er en for enkel måte å se kulturfeltet på. Det må ikke bli slik at man kun får et lite utvalg kunstuttrykk i enkelte regioner på grunn av institusjonens adresse.

Bør kulturpolitikken tilpasses regionale forhold og i større grad underlegges regionalpolitiske prioriteringer?

Vi er enig med utvalget om at det er flere fordeler ved at tilskudd til musikk- og scenekunstinstitusjoner og museer ses i en regional kontekst, tilsvarende gjelder ansvaret for å gi prosjektmidler og driftsstøtte til øvrige institusjoner og arrangementer som har karakter av å være lokale eller regionale. Vi vil likevel påpeke at det er behov for økte ressurser. Det er behov for friske lokale og regionale prosjektmidler som skal stimulerer kunst- og kulturaktivitet i brytningen mellom amatør, profesjonell og frivillig.

Norsk kulturfond må ikke splittes opp og fordeles på regionene. Et statlige virkemiddelapparatet for det profesjonelle kunstfeltet er avgjørende for norsk kunst- og kulturproduksjons kvalitet og mangfold.

All kunst og kultur skjer i brytningen mellom profesjonell og amatør, frivillig og etablert. Lokalt må det tas større høyde for dette aspektet. Alle skal ha tilgang på kunst og kultur både som deltaker og mottaker, dette er et lokalt og regionalt ansvar. Etter nedleggelsen av LOK-midlene (støtteordningen Lokale musikktiltak) i 2005 og omleggingen av Rikskonsertene til Kulturtanken, er det i dag mangel på prosjektmidler som stimulerer lokalt og regionalt. Dette kan ikke tas fra Kulturfondet som skal stimulerer spissene, men en ny regional satsning bør opprettes i forbindelse med regionreformen.

Bør kulturoppgavene ses i et sektorovergripende perspektiv?

Det er bra at utvalget ser at kunst og kultur har betydning i et større perspektiv i tillegg til sin egenverdi, og at dette kan utnyttes bedre med et større lokalt og regionalt eierskap. Argumentet er derimot ikke tilstrekkelig for å regionalisere Norsk kulturråd. Norge trenger et statlig virkemiddelapparat for det profesjonelle kunst- og kunstfeltet. Enkelte tiltak som i dag ligger under Kulturdepartementet og under Norsk kulturråd, kan nok med fordel flyttes ut, men vi understreker at det er avgjørende med et statlig norsk kulturfond som ser nasjonen under ett.

Kulturområdet og det finansielle ansvarsprinsipp

Utvalget påpeker at nåværende organisering binder opp både staten, fylkeskommunene og kommunene, og at i praksis er fylkeskommunene og kommunene i all hovedsak nødt til å tilpasse seg prioriteringene som gis av staten. Slik vi ser det er ikke dette udelt negativt. Fordelingsnøkkelen kan drøftes, men det er en styrke at staten i enkelte tiltak ved denne modellen er med på å sikre viktige aktører på kunstfeltet.

15.5 Utvalgets forslag

Kap. 323 Musikk og scenekunst

Ekspertutvalget foreslår å flytte det meste under kap. 323 Musikk og scenekunst ut til regionene. Her blir det svært viktig med en grundig gjennomgang av hva som har et nasjonalt oppdrag og en betydning utover det regionale. Den nye kulturmeldingen håper vi vil tydeliggjøre dette, og dette må legges til grunn.

OBS!

De nasjonale interesseorganisasjonene på kunstfeltet som ved nedleggelsen av post 74 (ifm Statsbudsjett 2015) havnet i post 55 Norsk kulturfond, bør her flyttes tilbake til KUD (post 78) da de har et helt klart nasjonalt mandat/opdrag og felt.

Kap. 320, post 55 Norsk Kulturfond - Norsk kulturråd

Norsk jazzforum mener man må opprettholde et statlig virkemiddelapparat for det profesjonelle kunst og kulturfeltet. Driftsstøtte og prosjektmidler knyttet direkte til regionale tiltak kan det være hensiktsmessig å flytte ut av post 55, men Norsk jazzforum er sterkt uenig i at eksempelvis arrangørstøtten eller festivalstøtten bør overføres fylkeskommunene. Dette er ordninger som allerede i dag forvaltes av utvalg med bred regional forankring og en sammensatt kunstfaglig kompetanse. Det er hensiktsmessig å se aktiviteten i et helhetlig nasjonalt perspektiv, og dette ivaretas godt i Norsk kulturråd. Armlengdes-avstand-prinsippet er viktig for å sikre maktspredning og geografisk spredning, og må ikke reduseres som følge av regionreformen. Derimot kan det vurderes om fylkeskommunene selv innstiller egne representanter til utvalgene. Da vil man kunne beholde det nasjonale overblikket samtidig som fylkeskommunenes interesser spilles inn.

16.1.2 Spillemidler til kulturformål

16.2 Utvalgets vurderinger

Utvalget foreslår at ansvaret for ordningene Den kulturelle skolesekken, Musikkutstysrordningen, Ordningen for innkjøp av musikkinstrumenter, Aktivitetsmidler kor, Krafftak for sang og Ordningen for historiske spill overføres til fylkeskommunene. Utvalget foreslår også å gi fylkeskommunene et totalansvar for tilskuddsordningen til Kulturbygg.

Dette forslaget vitner om at det mangler kunstfaglig kompetanse og innsikt i dagens ordning i utvalget. Å splitte opp små nasjonale ordninger på denne størrelsen vil ikke gagne noen og være direkte ødeleggende.

For å ta et eksempel:

Musikkutstysrordningen er en nasjonal tilskuddsordning for teknisk utstyr, akustikk og lokaler. Formålet for Musikkutstysrordningen er å sikre tilgang til øvingslokaler over hele landet og gode tekniske vilkår for fremføring. Det er her et særlig viktig poeng at den er nasjonal slik at den til enhver tid kan bistå med å løse landets tekniske infrastruktur best mulig og mest hensiktsmessig. Ordningens funksjon vil bli ødelagt om den splittes opp.

Det er rett og slett for få midler til rådighet i flere av ordningene som foreslås flyttet til fylkeskommunene til at det har noen form for hensikt å splitte dem opp. Spillemidler brukt til idrett derimot er av en størrelse som kan ha noe for seg å fordele utover.

Oslo 09.05.2018
Norsk jazzforum

Gry Bråtømyr, daglig leder. E-post: gry@jazzforum.no, mobil: 99721952

Kort om Norsk jazzforum

Norsk jazzforum (Njf) er en medlems- og interesseorganisasjon som samler det norske jazzmiljøet, og som skal arbeide for å fremme den norske jazzens vilkår kulturpolitisk og kunstnerisk. Organisasjonen representerer i dag 25 jazzfestivaler, 83 jazzklubber, 129 storband, 682 profesjonelle musikere, 96 jazzstudenter, Nasjonal jazzscene og 5 regionale jazzsentre; Østnorsk jazzsenter, Sørnorsk jazzsenter, Vestnorsk jazzsenter, Midtnorsk jazzsenter og Nordnorsk jazzsenter.